

2026-05-28
KN2026/01206**Klimat- och näringslivsdepartementet**Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Ändring av uppdraget till Affärsverket svenska kraftnät om att analysera förutsättningarna för att ändra den svenska elområdesindelningen

Regeringens beslut

Regeringen ändrar Affärsverket svenska kraftnäts (Svenska kraftnäts) uppdrag om att analysera förutsättningarna för att ändra den svenska elområdesindelningen (KN2025/01072) så att det även ska omfatta upprättandet av en rapport om strukturell överbelastning i enlighet med artikel 14.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el. Rapporten ska ta sin utgångspunkt i de övriga analyser som ingår i uppdraget.

Svenska kraftnät ska även utifrån ett helhetsperspektiv göra en bedömning av vilken elområdesindelning som är mest ändamålsenlig för Sverige de kommande 5–10 åren. Bedömningen ska utgå från de bedömningsgrunder och kriterier som framgår av det pågående uppdraget¹ och förväntad förekomst av strukturell överbelastning. Svenska kraftnät ska beakta alternativa sätt till elområdesindelning för att hantera överbelastning inför och under driftskedet, för att underlätta ett möjligt införande av färre elområden i Sverige. Svenska kraftnät ska också, för det fallet att den föreslagna indelningen motsvarar fler än två elområden, redovisa en handlingsplan, inkluderande konkreta och tidsatta åtgärder som affärsverket

¹ Av uppdraget som lämnades den 15 maj 2025 framgår följande analyskriterier och bedömningsgrunder; driftsäkerhet, försörjningstrygghet, beräkning av kapacitet mellan elområden, marknadseffektivitet, elområdenas stabilitet och tillförlitlighet, påverkan på svenska och nordeuropeiska elpriser, påverkan på flaskhalsinkomster samt på den finansiella elmarknadens funktion.

behöver vidta för att en indelning av Sverige i två elområden ska kunna vara möjlig.

Med ändring av regeringens beslut den 15 maj 2025 förlänger regeringen även uppdraget att analysera förutsättningarna för att ändra den svenska elområdesindelningen. Uppdraget, inklusive en rapport om strukturell överbelastning, ska i stället redovisas till Klimat- och näringslivsdepartementet senast den 29 januari 2027.

Ärendet

Regeringen gav den 15 maj 2025 Svenska kraftnät i uppdrag att analysera förutsättningarna för att ändra den svenska elområdesindelningen (KN2025/01072). Enligt beslutet skulle uppdraget redovisas senast den 29 maj 2026 till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Skäl för regeringens beslut

Processen för att ändra elområdesindelningen i en medlemsstat styrs av det EU-gemensamma regelverket. Regeringen avser att i en snabbare takt kunna möjliggöra ett minskat antal elområden för att underlätta elektrifieringen av Sverige, bidra till högre likviditet på elmarknaden samt minska prisskillnader inom Sverige. Regeringen anser att en uppdelning i färre elområden skulle kunna innebära flera fördelar, såsom minskade flaskhalsinkomster och sänkta kostnader för hushåll och företag.

Det är viktigt att översynen av elområden sker i så snabb takt som möjligt för att påskynda utfasningen av fossila bränslen och stärka Sveriges säkerhet och konkurrenskraft, framför allt i ljuset av kriget i Mellanöstern och störningarna på de globala energimarknaderna.

Regeringen bedömer att den process som bör följas för att möjliggöra en ändring av de svenska elområdena är den som beskrivs i artikel 14.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el. Denna process innebär att den systemansvarige för överföringssystem, Svenska kraftnät, tar fram en rapport om strukturell överbelastning inom dess kontrollområde. Om rapporten konstaterar förekomst av strukturell överbelastning och behörig tillsynsmyndighet, Energimarknadsinspektionen, godkänner rapporten ska medlemsstaten besluta om att se över och ändra sin nuvarande elområdesindelning inom sex månader från tillsynsmyndighetens beslut.

Slutligt beslut om den nya elområdesindelningen behöver därefter fattas inom ytterligare sex månader. För att kunna besluta om en ändring av elområden inom dessa sex månader krävs även samsyn med alla berörda medlemsstater.

Den beskrivna processen innebär ett flertal steg för vilka olika underlag behöver upprättas av Svenska kraftnät. Regeringen förlänger därmed nuvarande uppdrag och utvidgar det till att också omfatta framtagandet av den rapport om strukturell överbelastning som i ett senare skede kan användas för att formellt starta processen för att ändra de svenska elområdena i enlighet med det EU-gemensamma regelverket. Svenska kraftnät ska även ta fram de analysresultat som efterfrågas i redan lämnat uppdrag samt föreslå en elområdesindelning som om så önskas kan tas vidare in i en formell process. Föreslagen indelning ska ur ett helhetsperspektiv vara den som bedöms mest lämplig de kommande 5–10 åren för Sverige.

Av Tidöavtalet *Överenskommelse för Sverige* framgår att målet ska vara att skapa en bättre balans mellan elproduktion och elanvändning i olika delar av Sverige, för att därmed ge förutsättningar för stabilare och lägre elpriser så att Sverige på sikt och efter utredning kan bli ett samlat elprisområde. Regeringen kompletterar därför det pågående uppdraget så att Svenska kraftnät, om den föreslagna indelningen motsvarar fler än två elområden, även ska redovisa en handlingsplan, inkluderande konkreta och tidsatta åtgärder som affärsverket kan vidta för att möjliggöra att en indelning med två elområden i Sverige kan realiseras. Det görs för att regeringen ska ha bättre underlag för hur Sverige på sikt kan bli ett samlat elområde.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Mikaela Sjöqvist

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU

Försvarsdepartementet/ETU

Finansdepartementet/BA, FMA och SFÖ

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL